

poistenie už uzákonené, sme za jeho reformy a to v tom zmysle, aby v ňom zavládlo čo najúzkostlivejšie hospodárenie, aby jeho správa bola odbyrokratizovaná, lekárska služba, najmä čo sa týka prehliadok a predpisovania liekov, úľav v čakacej lehote atď., zreorganizovaná. Otázku rozšírenia sociálneho poistenia, spravodlivo rozvrhnutým na všetky zainteresované zložky, účelne organizovaným a štátom dotovaným i kontrolovaným, chceme vyriešiť jeden z najťažších, ale pritom najčastejších problémov sociálnej politiky moderného štátu, ktorý si čini nárok na to, aby bol sociálne pokrokovým.

Čas, 1. - 4. 10. 1944, č. 11 – 14; Prečan, V.: Slovenské národné povstanie. Dokumenty. Bratislava 1965, s. 620- 626.

Dokument č. 2

Programové zásady Demokratickej strany

1. Zničiť fašizmus a jeho pomáhačov.
2. Vybudovať sociálne spravodlivú, jednotnú, demokratickú Československú republiku.
3. Spolupracovať so Sovietskym zväzom a ostatnými slovanskými štátmi.
4. Rešpektovanie náboženskej slobody a znášateľnosti.
5. Trvanie na súkromnom vlastníctve.
6. Slobodu prejavu a politického presvedčenia.
7. Pozdvihnutie sociálne slabých.
8. Spravodlivé rozdelenie ornej pôdy a parceláciu veľkostatkov nemeckých, maďarských a zradcovských statkárov.
9. Zoštátnenie veľkopriemyslu, veľkoobchodu a bánk.
10. Spravodlivé odmeňovanie práce robotníka, roľníka a inteligencie.
11. Odstránenie triednej a straníckej nenávisťi.
12. Umožniť vzdelanie všetkým vrstvám národa.
13. Pozdvihnúť bytovú a vôbec životnú úroveň ľudu.
14. Zabezpečiť spoluúčasť robotníkov na zisku.
15. Postarať sa o náhradu vojnových škôd.

Nech nerozhoduje ani kabát, ani majetok, ani postavenie, ale statočnosť, česť a práca.

Štátny okresný archív Prešov, f. Okresný národný výbor, kart. 7, č. 1443/45 prez.

Dokument č. 3

List J. Gašperíka z 18. februára 1945 V. Šrobárovi o začiatku rokovaní v Moskve.